यद्यद्भर्त्ताऽनुयुञ्जीत तत्तदेवानुवर्त्तयेत् । प्रमादमवलेपञ्च कोपञ्च परिवर्ज्जयेत् । १०५
समर्थनासु सर्व्वासु हितञ्च प्रियमेव च । संवर्णयेत्तदेवास्य प्रियादपि हितं वदेत् ।
अनुकूलो भवेच्चास्य सर्व्वार्थेषु कथासु च । अप्रियं चाहितं यत्स्यात्तदस्मै नानुवर्णयेत् ।
नाहमस्य प्रियोऽस्मीति मत्वा सेवेत पण्डितः । अप्रमत्तश्च सततं हितं कुर्य्यात् प्रियञ्च यत् ।
नास्यानिष्टानि सेवेत नाहितैः सह संवसेत् । स्वस्थानान्न विकम्पेत स राजवसतिं वसेत् ।
दक्षिणं वाऽथ वामं वा पार्श्वमासीत पण्डितः । दक्षिणं ह्यात्तशस्त्राणां स्थानं पश्चाद्विधीयते । ११०
नित्यं हि प्रतिषिद्धन्तु पुरस्तादासनं महत् । न च सन्दर्शने किञ्चित् प्रवृत्तमपि संजपेत् ।
अपि ह्येतद्दरिद्राणां व्यलीकं स्थानमुत्तमं । न मृषाऽभिहितं राज्ञां मनुष्येषु प्रकाशयेत् ।
असूयन्ति हि राजानो नराननृतवादिनः । तथैव चावमन्यन्ते नरान् पण्डितमानिनः ।
शूरोऽस्मीति न दृप्तः स्याद्बुद्धिमानिति वा पुनः । प्रियमेवाचरन् राज्ञः प्रियो भवति भोगवान् ।
ऐश्वर्य्यं प्राप्य दुष्प्रापं प्रियं प्राप्य च राजतः । अप्रमत्तो भवेद्राज्ञः प्रियेषु च हितेषु च । १२५
यस्य कोपो महाबाधः प्रसादश्च महाफलः । कस्तस्य मनसाऽपीच्छेदनर्थं प्राज्ञसम्मतः ।
न चेष्टो न भुजौ जानू न च वाक्यं समाक्षिपेत् । सदा वातञ्च वाचञ्च ष्ठीवनञ्चाचरेच्छनैः ।
हास्यवस्तुषु चाप्यस्य वर्त्तमानेषु केषुचित् । नातिगाढं प्रहृष्येत न चाप्युन्मत्तवद्भवेत् ।
न चातिधैर्य्येण चरेद्गुरुतां हि व्रजेत्ततः । स्मितन्तु मृदुपूर्व्वेण दर्शयेदप्रमादजं ।
लाभे न हर्षयेद्यस्तु न व्यथेद्योऽवमानितः । असंमूढश्च यो नित्यं स राजवसतिं वसेत् । १३०
राजानं राजपुत्रं वा संवर्त्तयति यः सदा । अमात्यः पण्डितो भूत्वा स चिरं तिष्ठते प्रियः ।
प्रगृहीतश्च योऽमात्यो निगृहीतश्च कारणैः । न निर्वदति राजानं लभते सम्पदं पुनः ।
प्रत्यक्षञ्च परोक्षञ्च गुणवादी विचक्षणः । उपजीवी भवेद्राज्ञो विषये योऽपि वा भवेत् ।
आमात्यो हि बलाद्भोक्तुं राजानं प्रार्थयेत्तु यः । न स तिष्ठेच्चिरं स्थाने गच्छेच्च प्राणसंशयं ।
श्रेयः सदात्मनो दृष्ट्वा परं राज्ञा न संवदेत् । विशेषयेन्न राजानं योग्यभूमिषु सर्व्वदा । १३५
अज्ञानो बलवाञ्छूरश्छायेवानुगतः सदा । सत्यवादी मृदुर्दान्तः स राजवसतिं वसेत् ।
अन्यस्मिन् प्रेष्यमाणे तु पुरस्ताद्यः समुत्पतेत् । अहं किं करवाणीति स राजवसतिं वसेत् ।
आन्तरे चैव बाह्ये च राज्ञा यश्चैव सर्व्वदा । आदिष्टो नैव कम्पेत स राजवसतिं वसेत् ।
यो वै गृहेभ्यः प्रवसन् प्रियाणां नानुसंस्मरेत् । दुःखेन सुखमन्विच्छेत् स राजवसतिं वसेत् ।
समवेशं न कुर्व्वीत नीचैः सन्निहितो हसेत् । न मन्त्रं बहुधा कुर्य्यादेवं राज्ञः प्रियो भवेत् । १४०
न कर्म्मणि नियुक्तः सन् धनं किञ्चिदुपस्पृशेत् । प्राप्नोति हि हरन् द्रव्यं बन्धनं यदिवा वधं ।
यानं वस्त्रमलङ्कारं यच्चान्यत् सम्प्रयच्छति । तदेव धारयेन्नित्यमेवं प्रियतरो भवेत् ।

एवं संयम्य चित्तानि यत्नतः पाण्डुनन्दनाः । सम्वत्सरमिमं तातास्तथाशीला बुभूषवः । अथ स्वविषयं प्राप्य यथाकामं चरिष्यथ ।